

Bibelgaven 1 | 18

BIBELSELSKAPETS INTERNASJONALE ARBEID

Bibelgaven
besøker
SYRIA og
IRAK

I dette rommet var det fem hundre bibler. De kristne brukte dem i kirken. Alle ble brent da ISIS tok kontroll over den kristne byen Qaraqosh i 2014. Behovet for bibler har aldri vært større, sier Bibelselskapet i Syria og Irak. På **Bibeldagen 2018** kan vi hjelpe våre søsken i Syria og Irak med bibler, nytestamenter og søndagsskolemateriell [Les mer om Bibeldagen 2018 på side 5-21](#)

Godt nytt bibelår!

Bibelen blir stadig mer brukt i Syria. De årene borgerkrigen har rast, har våre gode medarbeidere i landet distribuert flere bibler enn noensinne. En av grunnene er at de kristne i denne tiden har blitt mer bevisste på sin egen tro. Derfor søker de til kilden for troen. En annen grunn er at Bibelens budskap gir styrke og trøst i hverdagen.

Jeg har i det siste tenkt på hva som motiverer meg til å lese i Bibelen, og hva som gjør at jeg noen ganger synes det er vanskelig. Jeg bor jo i et fredelig land og trenger ikke den samme type styrke som jeg ville trenge om jeg bodde i Syria.

La meg begynne med det som noen ganger gjør bibellesningen **vanskelig**: min egen konsentrasjon. Noen bibeltekster krever mer konsentrasjon enn andre. Romerbrevet, for eksempel. Jeg synes det er vanskelig å **lese** Romerbrevet. Det må egentlig **studies**. Jeg må sette meg ned i fred og ro og bruke god tid, sjekke kryssreferanser, finne ut mer om Paulus og om begreper som «loven» osv. For jeg synes argumentasjonsrekkene til Paulus kan være ganske kompliserte. Slik opplever jeg også at mange av tekstene i Det gamle testamentet er: De krever konsentrasjon og tid. Og i en travel hverdag kan det være en utfordring.

Det som motiverer meg til bibellesning, og som gjør det lettere, er når jeg opp-

lever at det jeg leser gir meg styrke i hverdagen, at det utvikler troen, er gjenkjennbart eller gjør meg nysgjerrig på det livet som teksten forteller om. Fortellings-tekstene er slik. For eksempel Josef-fortellingen eller Apostlenes Gjerninger.

I det siste har jeg fulgt en bibelleseplan som jeg fant i bibel-appen **YouVersion**. Der kan en i løpet av 85 dager lese Apostlenes gjerninger og alle de nytestamentlige brevene. Planen legger opp til at man leser to kapitler om dagen. Men siden brevene i Det nye testamentet er ganske korte, har jeg ofte blitt så oppslukt at jeg har lest et helt brev om gangen. Mange av brevene gir meg styrke i hverdagen, utvikler troen og gjengir situasjoner jeg kan kjenne meg igjen i, og så blir jeg veldig nysgjerrig fordi de vitner om det livet de første kristne levde. Det er også veldig motiverende at jeg hver dag må krysse av for hva jeg har lest. Planen er så motiverende at jeg raskt har lest meg foran skjemaet på 85 dager.

Jeg vet ikke hva som motiverer deg til å lese i Bibelen, eller hva som gjør det vanskelig for deg å lese i Bibelen. Min oppfordring til deg er å finne noe som motiverer deg, og å bruke 2018 til å lese litt mer i Bibelen enn du gjorde i 2017.

Godt nytt bibelår! ●

Foto: Dag K. Smeemo

16

«Vi kan ikke forvente at familiene til barna betaler mer enn høyst fire kroner. Resten må vi dekke på andre måter.»

Fader Yousef (68), prest i Kyrillos-kirken i Damaskus, om bibelmateriell til barna.

Les mer om bibelarbeidet i Syria og Irak på side 5-21

Bibeltilgaven 1|18

VERDEN:	34 nye bibler i 2017	4
▶ IRAK:	– Jeg gråt da jeg kom inn	6
IRAK:	– Jesus er verdens lys	8
IRAK:	– No er den rette tida	10
SYRIA:	– Aldri før vært så aktivt bibelarbeid	12
SYRIA:	– Bibelselskapet skaffer oss bøker	16
SYRIA:	– Fortsett å gi oss materiell	20
NORGE:	Bibler til de innsatte	22

Vil du vite mer om testamentariske gaver?

Hvis du ønsker å få tilsendt Bibलगавен brosjyre med informasjon om testamentariske gaver, kontakt oss på tlf. 47 97 64 70, eller e-post: giver@bibel.no

 Bibलगавен
Bibलगавен misjonsarbeid

I april 2016 ble Bibलगавен i Aserbajdsjan offisielt registrert. I år kunne det unge bibलगавен markere sitt ett-årsjubileum.

- Gud har virkelig vært god mot oss, sa generalsekretær **Rasim Khalilov** under ett-årsmarkeringen.

- Våre partnere har hjulpet oss å ta de første skrittene, og vi setter stor pris på dere alle, kjære venner.

Aserbajdsjan var tidligere en del av Sovjetunionen. Selv om landet offisielt er en sekulær stat, er 96 prosent av innbyggerne muslimer. De kristne er en minoritet på 2 prosent. Både de ortodokse, katolske og evangeliske kirkene er med i styret for det nye bibलगавен.

- Aserbajdsjan er et land som virkelig trenger Bibलगавен, sier Rasim Khalilov.

Vi oppfordrer til forbønn for Bibलगавен i Aserbajdsjan.

Det nye testamentet på Ge'ez

Bibलगавен har vært lest på Ge'ez-språket i Etiopia i 1500 år. Nå er det endelig trykket en samlet bibलगавен på det eldgamle språket.

Ge'ez blir brukt i liturgi, bønneliv og teologi i de ortodokse kirkene i Etiopia. Men mangelen på en samlet bibलगавен har vært et problem. I 2009 startet Bibलगавен derfor arbeidet med den nye bibलगавен. Den etiopisk-ortodokse kirke sørget for fagfolkene til arbeidet.

28. oktober kunne det første trykte nytestamentet på Ge'ez endelig utgis. Hele Bibलगавен blir utgitt neste år. Utgivelsen er resultatet av arbeidet med å sammenligne tusenvis av håndskrevne Ge'ez-manuskripter som finnes i kirker, kloster og museer.

34 nye bibler i 2017

Også i 2017 har tallet på bibeloversettelser økt kraftig. Men fremdeles er det mange mennesker i verden som ikke har en bibलगавен på sitt eget morsmål.

Hele Bibलगавен finnes nå på 670 språk, viser den nyeste statistikken for bibeloversettelse.

Dette er en økning på 34 språk fra 2016. I tillegg er hele Det nye testamentet oversatt til 1521 språk, en økning på hele 79 språk fra fjoråret. Og på 1121 språk finnes det nå minst én bok fra Bibलगавен.

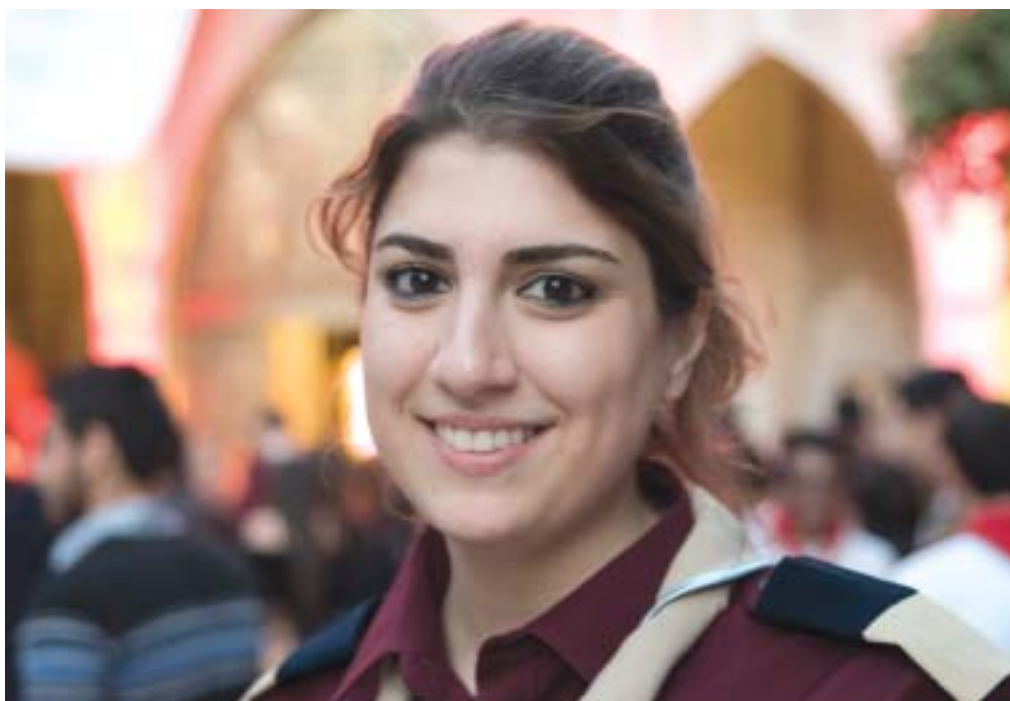
Til sammen er det nå 3312 språk som har hele eller deler av Bibलगавен oversatt. Men fortsatt er det 1,5 milliarder mennesker som ikke har en hel bibलगавен på morsmålet sitt. Og 114 millioner mennesker kan ennå ikke lese et eneste vers fra Bibलगавен på de språket de forstår best, skriver Wycliffe (wycliffe.no).

Det nye testamentet ble velsignet av **Abuna Matteus** (bildet), patriarken i den etiopisk-ortodokse kirke. Han takket alle som har vært involvert i prosjektet og ba kirkene om å sørge for at de troende både forstår og bruker Guds Ord.

Målgruppen for utgaven er prester og forskere, men den vil også komme vanlige kristne til gode, sier **Endrias Kacharo** i Bibलगавен:

- Tidligere var det bare prestene som kunne lese bøkene med Bibलगавен på Ge'ez. Men nå har tekstene blitt tilgjengelige for alle. De 5000 første eksemplarene ble solgt på mindre enn en uke, og kirkene ber oss om å trykke flere!

Som vi skrev om i **Bibलगавен nr. 4/15** har norske givere vært med og støttet arbeidet med Ge'ez-bibलगавен.

- Husk at vi fremdeles er her

De kristne i Syria og Irak har lenge vært glemt av sine søsken i Vesten. Derfor setter vi på Bibeldagen 2018 fokus på det de ber oss om: **Nye bibler til sine utbrente kirker og hjem.**

- Jeg synes det er så viktig at folk i andre land får se og vite at vi syrere fremdeles er her, sier **Anna Massad** (32) i Damaskus.

De kristne i Syria og Irak har lenge vært glemt av sine søsken i Vesten. Men på Bibeldagen har vi muligheten til å vise vår støtte til våre brødre og søstre i disse to krigsherjede landene. Det de ber oss om, er nye bibler til utbrente kirker og ødelagte hjem.

- De fleste biblene vi hadde, er brent, sier erkebiskop Yohanna Petros Mouche fra Mosul i Irak.

- Folk spør etter bibler, nytestamenter og andre bibelske bøker. Akkurat som lys, varme og mat trenger de også åndelig mat, sier George Andrea i Bibelselskapet i Syria.

- Behovet for bibler har aldri vært større, understreker Nabil Omiesh i Bibelselskapet i Irak.

Dag K. Smemo (70) fra Det Norske Bibelselskap møtte Anna Massad under påskefeiringen i Damaskus i 2017. For første

gang på lenge kunne vi besøke våre venner i Damaskus. Besøket ble svært godt mottatt. I dette bladet kan du lese om flere sterke møter med kristne i Syria.

Anna Massad er leder i en kristen speidergruppe i Damaskus. Hun vokste opp i den kristne landsbyen Maaloula, men bodde siden i Spania i mange år. Derfra har hun en mastergrad i internasjonale relasjoner. Midt under krigen i Syria valgte hun å vende tilbake til hjemlandet.

- Jeg bestemte meg for å komme tilbake for å være sammen med folket mitt og landet mitt, sier hun.

- For meg var det et «være eller ikke være», både som kristen og som syrer. Det er noe helt spesielt for meg som kommer fra Maaloula og snakker aramaisk. Vi er det eneste landet i verden som har beholdt dette språket som kommer fra kristendommens røtter og var Jesu morsmål. Noen må fortsatt holde dette i hevd! ●

NY VERBUMBOK

Den skjulte skatten

HANS JOHAN SAGRUSTEN

En spennende historie om en vakker bibel fra middelalderen. Aslak Bolts bibel er et mysterium. Hvor kommer den fra? Hvordan havnet den i Nidaros? Og hvem murte den inn i kirkeveggen for 500 år siden? La deg gripe av den spennende historien om boka som alle prøver å gjøre til sin.

Kr 349,-

 Verbum

www.verbumforlag.no

- Jeg gråt da jeg kom inn. I dette rommet pleide de kristne å oppbevare sine personlige bibler som de brukte i kirken. Minst fem hundre bibler var det her inne. Nå er alt borte. Til og med barnebiblene er brent. «Vær så snill og hjelp oss med nye bibler», sier biskopen til meg.

Nabil Omiesh, generalsekretær i Bibelselskapet i Irak, i bibelrommet i kirken til erkebiskop Yohanna Petros Mouche i Qaraqosh.

I dette nummeret kan du lese om bibelarbeidet i Syria og Irak. Bladet er utgitt i forbindelse med den årlige Bibeldagen, som i 2018 markeres 27. og 28. januar. Dag K. Smemo besøkte Damaskus i Syria under påskefeiringen 2017. Reportasjene fra Syria er skrevet etter denne reisen.

Tomme bokhyller: Nabil Omiesh fra Bibelselskapet i Irak står i et utbrent rom i den syrisk-katolske kirken i Qaraqosh i Irak. På gulvet ligger restene av omkring fem hundre bibler som menighetens medlemmer hadde, før ISIS ødela og brente hver eneste kirke på hele Ninive-sletta. Omiesh tror at ISIS må ha brukt bensin for å brenne biblene opp. ▼

Rester av inventar og bøker som er brent, ligger fremdeles i kirkene.

Levende steiner

ISIS har ødelagt historiske assyriske monumenter og knust kors og bilder som er nær to tusen år gamle. Men kirkenes største bekymring er ikke monumentene, men de levende steinene: menneskene.

De frykter at de kristne skal fortsette å forlate landet. Siden 2003, da Saddam Hussein ble avsatt, har hundretusener av kristne forlatt Irak. Fra å være omkring to millioner i 2003 er de i dag ca. 300.000.

Skal de kristne bli værende, for å sikre at den kristne tro overlever i Syria og Irak? Eller skal de flykte, for å skape en trygg framtid for familien sin? Dette er dilemmaet som de kristne her står overfor.

ISIS-slagordet er strøket over, og ordene «Jesus er verdens lys» er malt nedenfor.

Jesus er verdens lys

Slagordene til ISIS blir nå overmalt med bibelord i Irak. Ordene «**Jesus er verdens lys**» og «**Gud er kjærlighet**» slår mot oss når vi besøker den kristne byen Qaraqosh.

Hvordan er det å vende tilbake til ødelagte byer og hjem? Med dette spørsmålet i tanke dro jeg til Ninive-sletta i Irak. Jeg ønsket å vite hvordan livet er for de kristne som har vendt tilbake etter at ISIS ble nedkjempet.

Synet som møtte meg på bilturen fra Erbil var sjokkerende. Overalt var det bare ødeleggelse å se. ISIS har brent, plyndret og ødelagt nesten alle hus og kirker. Men etter at den kristne byen Qaraqosh ble frigjort i august 2017, har tre tusen familier vendt tilbake, og tallet øker hver dag.

Da jeg gikk gjennom gatene kunne jeg se alt

som ISIS hadde skrevet på kristne hus og butikker: «Dette er ikke lenger en kirke, den islamske staten går fram». Nå er slagordene strøket over og erstattet med bibelord som «Jesus er verdens lys» og «Gud er kjærlighet».

Al Taheri-kirken var tidligere den største og vakreste kirken i Irak. Nå var det en liten flokk som ba sammen der. De hadde nylig kommet tilbake fra Kurdistan. Alle de troende snakket om den lykken de følte ved å komme tilbake til kirken sin. Men fortsatt føler de frykt for fremtiden i Irak.

Ekteparet Ihsan og Lara (midten) ser på ruinene av det nybygde huset sitt i Qaraqosh i Irak sammen med Lina Musharbash (t.v.).

Ihsan og Lara

Et ungt par, Ihsan og Lara, er begge fra Qaraqosh. Da ISIS kom til byen, hadde de ikke noe annet valg enn å flykte til Erbil. Dette var vanskelig for dem. Det hadde tatt dem seks år å bygge huset sitt, og det hadde kostet dem mye penger, arbeid og innsats. De fikk bare bo der i to år før de måtte flykte.

Jeg var med da de kom tilbake og fant huset i en ruinhaug. I likhet med andre kristne var det første de gjorde å male over bokstaven «n» som ISIS hadde skrevet på døra. Den sto for «Nasareer» og viste at det var et kristent hjem, og at det var tillatt å drepe dem som bodde der.

Ihsan største sorg er at moren hans døde på flukt, bare noen få dager etter at de dro fra Qaraqosh. Hun døde i en kirke i Erbil hvor de bodde sammen med andre familier på flukt. Tre år senere sørger han fortsatt over moren. Det at huset er ødelagt betyr ingen ting mot sorgen over moren.

Tania

Mens tusenvis av kristne har vendt tilbake, er det mange andre som er redd. De føler at fremtiden i Irak er usikker. En av dem er Tania, en 25-åring som for tiden bor i

Jordan. Hun venter på å få visum til Australia.

- Frykten for de radikale islamistene var forferdelig. Min far ble kidnappet og drept av radikale muslimer. Mindre enn førti dager senere døde også moren min. Hun kunne ikke bære tapet og smerten. Da den såkalte islamske staten kom, flyktet vi hele fire ganger fra sted til sted. Jeg kan ikke tillate at dette skal skje på nytt. Jeg vil at mine barn skal leve et trygt sted.

De kristne har ennå ikke vendt tilbake til Mosul. Det skyldes ikke bare at de føler seg utrygge, men også at skadene på byen er hinsides alt du kan forestille deg. Mosul er fullstendig knust. Dessuten er det fortsatt spenninger mellom den irakiske regjeringen og kurdiske myndigheter i dette området.

Bibelselskapet i Erbil hjelper mange, både direkte og gjennom kirkene. De gir bibler til familiene og støtter kirkene med månedlige pakker med mat. Men de kristne i Erbil er fysisk og følelsesmessig utslitt etter å ha hjulpet flyktninger i lang tid. Nå trenger de vår støtte for å fortsette arbeidet. ●

NY VERBUMBOK

Alle år har du sett meg

ANNE KRISTIN
AASMUNDTVEIT

- Bibel, bønner og salmer gjennom kirkeåret

En bok for alle som vil «stemme» seg inn mot søndagens bibeltekst. Du blir tatt med på en vandring gjennom kirkeåret. Gjennom korte bibeltekster og bønner for hver dag, en tanke inn mot søndagens tema og en poetisk tekst, får du innspill til din egen trosreise.

Kr 349,-

 Verbum

www.verbumforlag.no

Ingen andre å gå til

- For å byggje opp att kyrkja vår, treng vi mykje slags materiell. Men det aller viktigaste er biblar til kyrkjene. For vi har mista alle biblane vi hadde.

- Om vi treng møblar, kan vi gå til nokon andre, men når vi treng biblar, har vi ingen andre å gå til enn Bibelselskapet.

Erkebiskop Nikodemus Daoud Sharaf, den syrisk-ortodokse kyrkja i Mosul, saman med Nabil Omiesh.

Dei kristne i Qaraqosh møtest no på nytt til gudsteneste i utbrende kyrkjer.

- No er den rette tida

Kyrkjene i Irak kjem for å bønfalla Bibelselskapet om biblar. Mange vender no heim att til øydelagde hus; også biblane deira er borte. «Dette er berre ein start» seier **Nabil Omiesh**.

Nabil Omiesh er leiar for Bibelselskapet i Irak. Då vi snakkar med han, er han på veg for å møte erkebiskop **Nicodemus Daoud Sharaf** i den syrisk-ortodokse kyrkja.

- Leiarane i alle kyrkjene kjem til oss no, for å bønfalla oss om biblar, seier Nabil.

- I første omgang skal vi dele ut ti tusen biblar før jul. Men vi treng mange fleire. Dette er berre ein start.

For no vender mange flyktningar heim att til byane sine.

- Dei store flyktningleirane ved Erbil er nesten tomme no. Etter frigjeringskamp har dei fleste vendt tilbake til byane sine. Men alt er

brent og øydelagt – også husa deira. Ni og nitti prosent av dei husa som eg har sett, er brende. Så folk har ingen ting å koma heim til.

Mange har vendt attende til Qaraqosh, den største byen i Irak med berre kristne.

- Av om lag trettifem tusen kristne i byen er det tjue tusen som har kome attende. Men byen er heilt øydelagd. Desse familiane har mista alt, også alle bøker og biblar. Denne veka skal vi ha eit møte med kyrkjene i Qaraqosh, og då skal vi dele ut både biblar, barnebiblar og julegåver til borna, smiler Nabil.

Det er stor interesse for materiell fra Bibelselskapet på bokmesse i Nord-Irak.

- **Erkebiskop Nikodemus Daoud** seier til oss: «For å byggje opp att kyrkja vår, treng vi mykje slags materiell. Men det aller viktigaste er biblar. For vi har mista alle biblane våre.» Både han og dei andre biskopane kjem og bed meg om biblar til kyrkjene.

- **Han seier: «Om vi treng møblar, kan vi gå til nokon andre, men når vi treng biblar, har vi ingen andre å gå til enn Bibelselskapet».**

Absolutt alt i kyrkjene på Ninive-sletta er brent – også inventar, biblar og andre bøker – fortel Nabil.

- Hugs at ein bibel er full av personlege minne. Eg har sett kva folk skriv i biblane sine. Bibelen er noko veldig nært for dei. Men no har dei mista han.

- Her i Irak brukar vi Bibelen i gudstenesta. Under preika les vi frå Bibelen i lag, andre gonger les vi høgt frå Salmane, eller så er det veksellesing mellom presten og forsamlinga. Folk har med seg bibelen i kyrkjebenken, og kvar familie har sin eigen bibel. Nokre tek med seg bibelen heim, andre har han liggjande i kyrkja. Men no er alt borte; kyrkja er heilt utbrend.

- Det var Bibelselskapet som lærte kyrkjene at kvar familie

skulle ha sin eigen bibel. Og no gjev alle kyrkjer i Irak biblar til medlemmane sine.

Nabil deler sine eigne, personlege kjensler med oss.

- Hjartet mitt er knust – dette er svært vanskeleg. Hugs at det snart er jul, og folk vender heim til byen sin – og så er huset deira borte. Ei kvinne frå Qaraqosh sa til meg: «Då Jesus kom hit til jorda, fann han heller ingen heim. Så dersom Jesus kunne gå gjennom dette, kan vi det også.» Dette er svært gripande, seier han med gråt i stemma.

Nabil fortel til slutt at Bibelselskapet har vore med på ei bokmesse i Nord-Irak.

- Vi distribuerte biblar til meir enn tre tusen menneske, og då snakkar eg om folk utan kristen bakgrunn. Folk spør oss etter biblar, ja, dei tørstar etter biblar! Tru meg – no er den rette tida. Dette er den rette tida for å vera til stades, for å hjelpe menneske og for å gje dei biblar.

- **Eg hugsar kva ein muslim som heiter Muhammed, nyleg sa til meg: «Den einaste løysinga for Irak er Jesus Kristus».** ●

– Det er mange som spør etter materiell for barn. Både foreldre og besteforeldre ber om materiell til barna. I denne vanskelige tiden er det viktig for familien å få håp og trøst gjennom Guds ord. For Bibelen sier: «Herren er vår tilflukt.»

Generalsekretær George Andrea, Bibelselskapet i Syria

- Aldri før vært så aktivt bibelarbeid

Det blir distribuert flere bibler og nytestamenter i Syria enn noen gang før. «Mange søker åndelig hjelp i denne vanskelige tiden» forteller **George Andrea** i Bibelselskapet i Syria.

Jeg møter George Andrea på langfredag, dagen da Jesus gikk i døden. For George er denne dagen full av følelser.

– Jesus satte seg selv i den samme situasjonen som oss. Han led slik som vi her i Syria. Etter seks år med krig og lidelse er dette sterkt å lese.

– Hvorfor er du og familien fremdeles her, George?

– Vi er fremdeles her i Syria fordi mennesker over hele verden ber for oss. Vi kan kjenne denne forbønnen hele tiden. Det er bønnen fra de troende som holder oss oppe, sier han.

– Vi er avhengige av Guds omsorg og beskyttelse hver dag. Vi legger alle bekymringer i Herrens hender. Som familie har vi bestemt oss for å være hos vårt folk i vårt land.

Bibelarbeidet har aldri vært så aktivt som under disse krigsårene, forteller han.

– Mange søker åndelig hjelp i denne vanskelige tiden. Vi har lagt om arbeidet mange ganger, for å møte nye utfordringer. Vi har blant annet måttet legge om hvordan vi frakter bøkene våre. Før brukte vi to varebiler og kjørte over hele landet. Nå er det for farlig å kjøre mange steder, så da bruker vi annen transport.

Flere ganger er last blitt tatt eller brent, forteller George. Men fortsatt spør folk etter bibler.

– Folk spør fortsatt etter bibler, nytestamenter og andre bibelske bøker. På samme måte som folk trenger lys, varme og mat, trenger de også åndelig mat. Det er mange som spør etter materiell for barn. Både foreldre og besteforeldre ber om materiell til barna. I denne vanskelige tiden er det viktig for familien å få håp og trøst gjennom Guds ord. For Bibelen sier: «Herren er vår tilflukt.»

Bibelselskapet er de eneste som importerer kristelig litteratur inn til Syria, forteller George.

– Vi formidler hjelp til alle kirkesamfunn. Alle kommer til oss og ber om både bibler og andre bøker. Vi skaffer alt; vi har 1800 ulike titler. Selv under beleiringen av Aleppo greide vi å skaffe bøker.

– Den kristne byen Maaluola er dessverre helt ødelagt. Det er der de snakker arameisk, Jesu eget språk. Noen få kristne har nå vendt tilbake; de forsøker å bygge den opp igjen og starte livet på nytt. Dette var et sted hvor kristne og muslimer levde fredelig side om side.

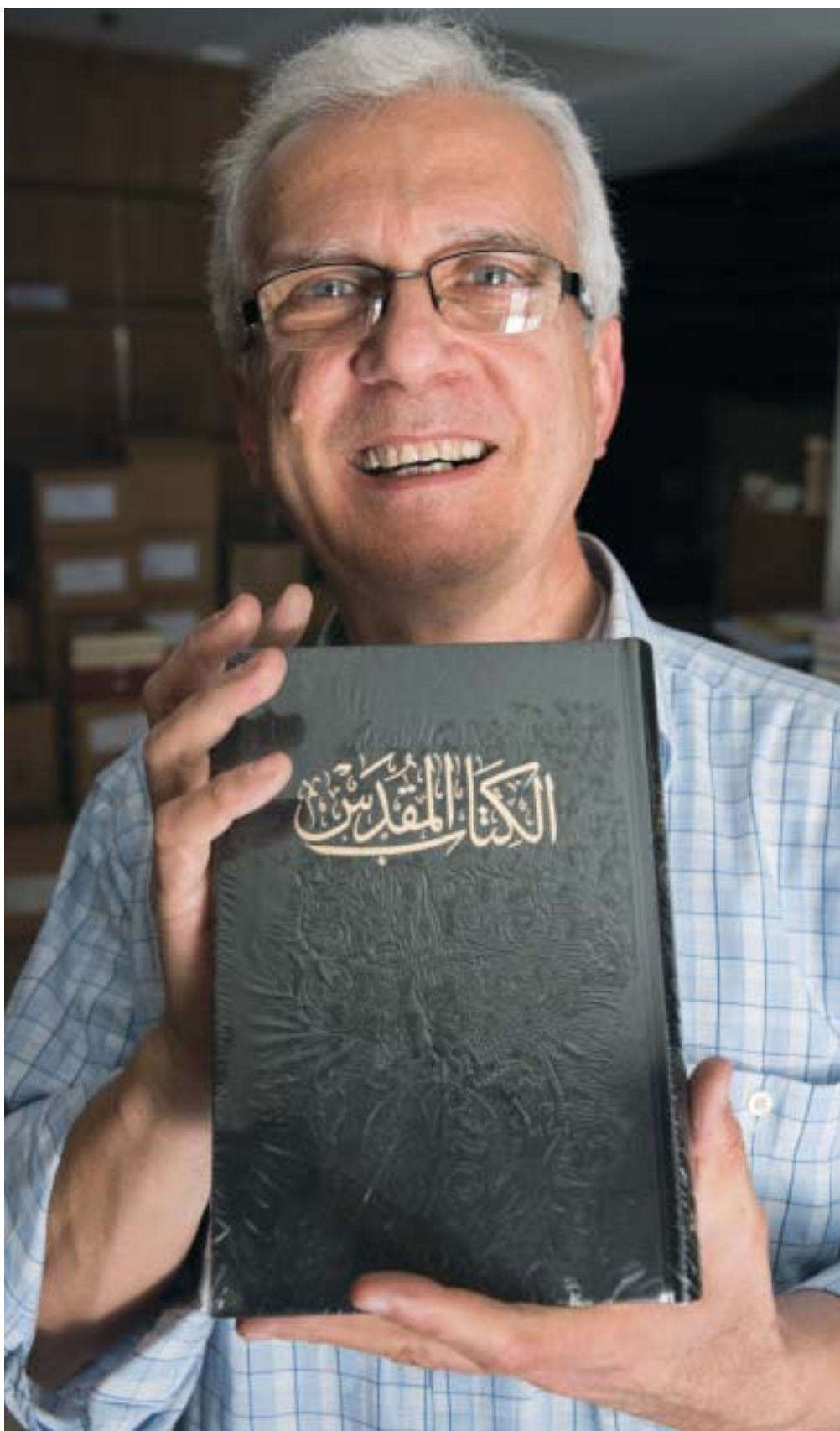
George forteller at nå er en annen holdning mellom kristne og muslimer i Syria.

– Det er større spenning og mindre trygghet og vennlighet. Men samtidig blir mange muslimer kristne. For mange av dem har måttet flykte til kristne områder. Da ser vi ofte at de forandrer både klær og livsstil. De føler seg trygge hos de kristne. De blir tatt vennlig imot, og kirkene hjelper dem. Kirkene har tatt ansvaret med å hjelpe folk på flukt. En prest sa det slik: «Før ville jeg så gjerne gå til muslimene – nå har de kommet til oss.»

– Det er vår oppgave å leve ut vår tro i praktisk arbeid. Det er vårt kors, og det skal være vårt vitnesbyrd. Det kan ofte være lett å snakke om troen, men vanskeligere å leve det ut i praktisk medmenneskelighet.

George utfordrer til slutt de kristne i Europa til å vitne for flyktningene som kommer til dem.

– Vi skal ikke bare gi dem et godt materielt liv, men også noe for sjelen. ●

NY REVIDERT
VERSJON!

Den levende boka

En reise gjennom Bibelen

De viktigste bibel-
tekstene presentert på
en annerledes måte,
som gjør sammen-
hengen mellom Det
gamle og Det nye
testamentet tydelig.
Tekstene er hentet fra
Bibelselskapets 2011-
oversettelse. Boka
inneholder alle bibel-
tekstene som blir brukt
i KRLE-faget.

Kr 234,-

 Verbum

www.verbumforlag.no

KRIGEN I SYRIA

- Mars 2011: Opptøyer i Daraa fører til masse-demonstrasjoner over hele landet.
- Mars 2017: Krigen har vart i seks år, lenger enn Andre verdenskrig.
- Minst 400 000 mennesker er drept.
- 5 millioner mennesker har flyktet fra Syria.
- 7,6 millioner mennesker er interne flyktninger.
- Bibelselskapet har holdt bibelbutikkene i Aleppo og Damaskus åpne under hele krigen.
- Bibelselskapet har aldri distribuert flere bibler enn de siste årene.

Foto: Lina Musharbash

SPØR ETTER MATERIELL TIL BARN: «Det er mange som spør etter materiell til barna», sier George Andrea, leder i Bibelselskapet i Syria. «Behovet for bibler har aldri vært større», sier Nabil Omiesh, leder i Bibelselskapet i Irak. Bildet viser barn i Kyrillos-kirken i Damaskus som har fått bibelmateriell. ●

MANGE PÅ FLUKT: På få år er Syrias 2 millioner kristne og Iraks 1,5 millioner kristne blitt redusert til en tredjedel. De som er igjen, trenger vår støtte for å overleve, slik at en to tusen år lang kristen historie i Syria og Irak ikke brytes. Bildet viser utdeling av bibelmateriell til ungdom i Damaskus. ●

AVHENGIGE AV MATERIELLET: Elias (25) er en av lederne for barne- og ungdomsarbeidet i den gresk-katolske Kyrillos-kirken i Damaskus, med mer enn tusen barn og unge. «Vi bruker materiell fra Bibelselskapet i undervisningsarbeidet. Vi er helt avhengige av det materiellet dere skaffer oss.» ●

LANG KRISTEN HISTORIE: Syria og Irak har en lang kristen historie. Kirkene her regner sin opprinnelse helt tilbake til det første århundre etter Kristus. Men på grunn av krigen i Syria og ISIS' grusomme krigføring er tusenvis av kirker og hjem ødelagt. Kristne har også mistet biblene sine og andre bøker. ●

Bli fast giver i dag!

Bli med å spre Guds ord til alle mennesker, på et språk de forstår - til en pris de kan betale.

Ved å gi en gave til bibelarbeidet er du med på å spre Bibelen i over 200 land og territorier.

Gaver på over kr 500 gir skattefradrag.

Bli fast giver på www.bibelgaven.no

 Bibelgaven

Førti kroner per bok

- Det koster omkring førti kroner per bok. Men vi kan ikke forvente at familiene til barna betaler mer enn høyst fire kroner. Resten må vi dekke på andre måter.

Fader Yousef (68),
Kyrillos-kirken i Damaskus

Fader Yousef og de to andre prestene tenner påskelysene påskeaften.

- Bibelselskapet skaffer oss bøker

Familiene i Kyrillos-kirken i Damaskus har ikke råd til å betale for kristne bøker til barna sine. Derfor er støtten fra Bibelselskapet så viktig, forteller presten deres, **fader Yousef**.

Fader Yousef (68) har vært prest i Kyrillos-kirken i Damaskus de siste femten årene. Han understreker hvor viktig det er for kirkene å få støtte til bibler og kristne bøker.

- Den økonomiske situasjonen er blitt mye verre gjennom disse seks årene. De fleste varer er blitt mye dyrere, forteller han.

Dette gjelder ikke minst bøker til barn og ungdom.

- Bøkene vi bruker i undervisningen i menigheten, ble tidligere trykket her i Syria. Men nå må alt importeres fra Libanon. Det

koster omkring førti kroner per bok. Men vi kan ikke forvente at familiene til barna betaler mer enn høyst fire kroner. Resten må vi dekke på andre måter.

Noe får de som støtte fra samarbeidspartnere i andre land, forteller han.

- Vi får også svært god hjelp fra Bibelselskapet i Syria, som skaffer oss mange bøker gratis. Men vi burde betalt Bibelselskapet for disse bøkene!

Problemene med å skaffe bøker påvirker menighetsarbeidet.

Fader Yousef bærer inn boken med de fire evangeliene påskeaften.

En mann sikrer seg et hefte med bibelhistorier til familien sin.

- Slik situasjonen er nå, kan vi ikke gjøre alt vi gjerne ville for barna og ungdommene våre. Alt koster mye mer enn før, og vi kan ikke forvente at de eldre skal strekke seg lenger enn de allerede gjør, med å gi økonomisk hjelp til undervisningen.

Det har vært vanskelig å leve i krigstilstand i seks år, forteller fader Yousef.

- Vi lever med permanent angst. Vi hører lyden av skudd og bomber. Det har vært bomber i nærheten av kirken, som både har skremt menigheten og gjort betydelige skader, vi har hatt rakettnedslag på taket og mange andre større og mindre hendelser. Likevel forsøker vi å leve så normalt som mulig. Folk går på arbeid, vi samles i kirken, og vi lever et sosialt liv. Det er viktig at vi bevarer både roen og troen midt i en vanskelig situasjon.

Fader Yousef understreker at de kristne må møte hatet med kjærlighet. Han siterer en biskop i den koptiske kirke i Egypt som sier:

- We only know how to love, not how to hate.

I menigheten er det gudstjenester og aktiviteter hver dag.

- På søndagene feirer vi fire gudstjenester – tre nattverd-gudstjenester og en kveldsmesse. Under alle disse guds-

tjenestene er kirken fullsatt; det er 350 til 400 troende på hver. Det er mange unge til stede på alle gudstjenestene. Og på hverdagene har vi morgenmesse klokken syv. På torsdager har vi dessuten en egen messe med nattverd for kvinnegruppen vår.

Menigheten driver både speidergruppe, studentgruppe, kvinnegruppe og manngruppe, og dessuten undervisning for barn og ungdom. Men noen medlemmer er borte, forteller presten.

- Mange familier som flykter, gjør det først og fremst for barnas skyld: De gjør det for at sønnen skal unngå militærtjeneste, eller for å sikre barna skolegang og en fremtid i et tryggere land.

- Før krigen hadde vi omkring tusen ungdommer innom på undervisningen hver uke. Dette tallet er nå vesentlig redusert, men vi fortsetter å samle de unge. De statlige skolene har ingen religionsundervisning, derfor er det viktig at vi som kirke kan gi våre dømte medlemmer undervisning i troen.

Å få bibler og materiell til nedsatt pris gjør det mulig for kirkene i Syria å gi en ny generasjon barn og unge opplæring i troen. Med vår støtte på Bibeldagen er vi med og holder dette arbeidet oppe. ●

Traumelindring med Bibelen

Søster Insaf (41) tilhører den katolske «To hjerter»-ordenen. Søstrene samarbeider med Bibelselskapet om «trauma healing» – å gi hjelp til mennesker som lider på grunn av vonde opplevelser som følge av krigen.

– Vi har et veldig godt samarbeid med Bibelselskapet. De har materiellet og metodene, vi har folkene som kan gjennomføre dette.

– Vi vil hjelpe mennesker til å overleve åndelig, og til å komme gjennom de mange vonde tingene de sliter med.

– For tiden arbeider vi med 70 kvinner og 500 barn hver måned. Opplegget er utviklet av Bibelselskapet i USA. Opplegget har vært til stor velsignelse

– Salmenes bok og Klagesangene har en sentral plass. Det er viktig å hjelpe de lidende til å gråte. Vi avslutter seminaret ved Jesu kors, der vi legger fra oss våre byrder og traumer.

– Vi ser at mennesker får hjelp til å starte et nytt liv.

- Må hjelpe de lidende å gråte

«**Maria**» var kidnappet i Syria i to år. På Bibelselskapets kurs i traumelindring hjelper hun andre som har vonde opplevelser. «Vi må hjelpe de lidende å gråte» sier søster **Insaf**.

«**Maria**» er en av medarbeiderne i opplegget for traumelindring som **søster Insaf** (bildet) og de andre søstrene i «To hjerter»-ordenen driver sammen med Bibelselskapet. Hun forteller her sin historie, men vil gjerne være anonym. Hun er 27 år gammel og utdannet psykolog.

Tatt til fange

Andre juledag 2013 ble hun tatt til fange av Al-Qaida i Syria. Gjennom nesten to år ble hun og moren flyttet rundt til flere steder og holdt fanget av flere ulike islamistgrupper.

– Du kristne, du hund, sa en av dem som holdt oss fanget.

– Det siste stedet var det tre kvinner og en imam som hadde ansvaret for oss. Først var vi under bakken og i mørke, men etter hvert ble vi flyttet opp en etasje der det var lysere. Min mor og jeg var de eneste kristne her.

– En venninne av meg fødte et barn mens vi var fanget. Jeg brukte mye tid på de andre to barna hennes. Jeg fortalte dem bibelhistorier og sang for dem, og jeg lekte med dem.

– Om du går over til islam, slipper vi deg ut neste dag, sa de til oss kristne. Vi gjorde ikke det. En av de tre vokterne våre spurte en dag: «Kan dere fortelle hva dere tror på?»

– Jeg svarte at det kan jeg, om dere skaffer meg et nytestamente. Denne muslimske kvinnen hadde en far som hadde en bibel hjemme, den fikk jeg. Jeg var så lykkelig da jeg fikk Bibelen. Salmenes bok ble spesielt

Søster Insaf (41) arbeider med traumelindring i samarbeid med Bibelselskapet. «Mari

god for meg, der fikk jeg mye styrke i dagene i fangenskapet.

Fortalte om troen

– Vi fortalte vokterne om vår tro. Som muslimer kjente de bare til kristendommen teoretisk, vi forsøkte med våre liv å vise dem hva kristen tro virkelig er. Jeg fikk muligheten til å vitne om Jesu kjærlighet og at Gud elsker alle mennesker. Dette var noe de aldri hadde hørt om.

– Det var tydelig for oss at Gud var med oss fra dag til dag. Jeg opplevde at det var Guds vei at jeg kom i denne situasjonen. Jeg fikk anledning til å fortelle om Jesus, hans død for oss og hans kjærlighet. Jeg opplevde at

» er en av hennes medarbeidere i traumelindringen.

Gud beskyttet oss mot onde mennesker som ikke ville oss noe godt. Gud bevarte oss gjennom alt dette vanskelige. Og han brukte oss som vitner!

– Alt dette førte meg nærmere Gud og styrket troen min. Jeg følte hele tiden at Jesus sa til meg: «Du skal komme ut av dette og gjennom alt det vanskelige.» Jeg følte veldig sterkt Jesu nærvær i alle disse månedene.

– Salme 51 ble spesielt viktig for meg denne tiden, med bønnen «Vær meg nådig, Gud!».

– Vi har lært å bli glad i Jesus på grunn av dere, så våre voktere da vi ble satt fri.

Vendepunkt i livet

– Jeg har ikke noe sinne eller hat mot Gud eller mennesker etter denne tiden. Hvis jeg nå møtte kvinnene som var mine

voktere, ville jeg kanskje ha takket dem. Denne tiden ble et vendepunkt i livet og lærte meg så mye. Jeg takker faktisk Gud for denne tiden.

– Du er psykolog, hjelp faget deg i denne tiden?

– Ja jeg brukte faget mitt. Jeg kunne være sterk for noen, vise kjærlighet mot andre, eller bare lytte. Både faget og troen hjalp meg selv, og jeg kunne være til hjelp for andre. Senere fikk jeg høre fra medfanger, som alle var muslimer, at jeg hadde vært til hjelp for dem.

Nå jobber hun sammen med Bibelselskapet i traumelindring. For å hjelpe andre som har vært borti lignende hendelser og trenger hjelp til å gå videre i livet. ●

«Den rette gate» i Damaskus

Jeg er Jesus

Da han nærmet seg Damaskus, strålte plutselig et lys fra himmelen omkring ham. Han falt til jorden og hørte en stemme som sa: «Saul, Saul, hvorfor forfølger du meg?» «Hvem er du, Herre?» spurte Saul. Og svaret lød: «Jeg er Jesus, han som du forfølger. Men reis deg nå og gå inn i byen. Der vil noen si deg hva du skal gjøre.» Mennene som fulgte ham, sto målløse; de hørte stemmen, men så ingen. Saulus reiste seg og åpnet øynene, men han kunne ikke se. Så de tok ham i hånden og leide ham inn til Damaskus.

Apostlenes Gjerninger
9,3–8

- Fortsett å gi oss materiell

Det er sterkt å møte syriske kristne som har levd i krig i seks år, men også å se deres glede over bøkene fra Bibelselskapet. «Fortsett å gi oss materiell» er budskapet de gir oss.

Påsken 2017 dro Bibelselskapets **Dag K. Smemo** (70) inn til Damaskus i Syria for å delta i påskefeiringen. Han sitter igjen med sterke inntrykk etter møtet med kristne som har levd i krig og usikkerhet i flere år.

- Jeg opplevde dette besøket som kanskje den viktigste reportasjeturen jeg har hatt i mine tretti år i Bibelselskapet. Det var sterkt å se hvor mye det betydde at det kom besøk utenfra i disse vanskelige tidene. At de fikk besøk betydde kanskje like mye som det utbyttet jeg fikk med meg hjem.

Da han ble spurt om å dra til Syria, var det dagens bibelord som overbeviste ham om å dra.

- Den samme dagen som jeg ble spurt av Bibelselskapet om å reise til Damaskus, leste jeg dagens bibelord. Det var fra Apostlenes Gjerninger kapittel 9 og handlet om da Saulus var på vei til nettopp Damaskus. I vers 6 leste jeg ordene: «Gå inn i byen ...» Det tok jeg som en bekreftelse på at jeg skulle reise.

Sterkt berørt

Smemo forteller at besøket var en sterk opplevelse.

- Som reporter skal du lytte og rapportere nøkternt. Men denne gangen var det vanskelig ikke å bli sterkt berørt av menneskers situasjon. Det sterkeste var nok å samtale med ungdommene i kirken. Jeg spurte dem: «Hva er dine drømmer og håp for fremtiden?» Da ble de stille og tomme i blikket. Noen sa rett ut: «Vi har ingen drømmer for fremtiden! Vi lever én dag av gangen. Vi våger ikke å drømme eller å håpe på noe.»

Smemo er selv både far og bestefar og forteller at ordene gjorde inntrykk.

- En nasjon der ungdommen ikke våger å drømme eller å håpe på noe godt for fremtiden – det forteller alt om situasjonen de lever i. Her i Norge legger de unge planer og har drømmer de satser på å kunne oppfylle.

Aktivt bibelarbeid

Samtidig var det fint å se det aktive bibelarbeidet og hvor viktig det er for kirkene og enkeltmennesker, forteller Smemo.

- Bibeltekstene er enda viktigere enn før for å holde motet oppe fra dag til dag. De leser dem i lys av sin egen situasjon og finner trøst og styrke i dem. Flere sa at de sammen-

En mor og hennes tre barn har fått en barnebok med bibelttekster fra Bibelselskapet i Syria.

lignet sin egen lidelse med Jesu lidelse på korset. De finner trøst i at Jesus har lidd og lider med dem. De er ikke alene i en vanskelig situasjon, for Jesus har vært der før dem.

Til jul og påske deler Bibelselskapet i Syria ut hefter med bibelttekster. De er betalt av Det Norske Bibelselskap og forteller den bibelske bakgrunnen for høytidene.

- Bibelheftene var svært populære hos både store og små. Heftene gir en god opplevelse, en aktivitet å holde på med, og de gir bibelkunnskap. «Fortsett å gi oss slikt materiell», sa både kirkeledere og familier. Denne utfordringen går videre til bibelselskapene, både i Norge og i andre land.

Et kall

Det var også gripende for Smemo å se Bibelselskapets leder, George Andrea, og hans medarbeidere i Syria.

- Jeg har jo fulgt dem i over femten år, helt fra første gang jeg besøkte landet. De har alltid sett det som et kall å gi Bibelen til det syriske folk. De står på døgnet rundt, hele uken. Besøket var en stor oppmuntring for dem. Støtte og forbønn fra Bibelselskapet i Norge kan ikke verdsettes høyt nok. George Andrea var tydelig på at den hjelpen de får fra Det Norske Bibelselskap, har vært helt avgjørende for dem i alle disse årene. ●

Står på døgnet rundt

- De har alltid sett det som et kall å gi Bibelen til det syriske folk. De står på døgnet rundt, hele uken. - George Andrea var tydelig på at den hjelpen de får fra Det Norske Bibelselskap, har vært helt avgjørende for dem i alle disse årene.

Dag K. Smemo om staben i Bibelselskapet i Syria.

Bibler på andre språk

Bibelselskapet distribuerer hvert år bibler på omkring 100 ulike språk, til menigheter, institusjoner og skoler. På www.bibel.no vil dere finne disse biblene ved å trykke på «Kjøp», deretter på «Bibler» og så på «Andre språk».

Torstein Hansen (bildet) er vår ekspert på utenlandske bibler.

På telefon 47 97 64 76 hjelper han dere å finne riktig bibelutgave. Han kan også nås på e-post toh@bibel.no.

I 2016 fordelte de utenlandske biblene seg på disse språkene:

Arabisk	984
Rumensk	419
Farsi (Persisk, Iran)	417
Engelsk	266
Tigrinya (Eritrea)	160
Spansk	151
Kurdisk	144
Russisk	94
Pashto (Afghanistan)	83
Fransk	67
Andre språk	777
Totalt:	3522 bibler

– Innenfor disse gjerdene føler jeg meg trygg, sier fengselsprest Jens Fredrik Brenne.

Bibler til de innsatte

Mange av de innsatte vil gjerne ha en bibel, forteller fengselsprest **Jens Fredrik Brenne**. Biblene får han fra Bibelselskapet.

I likhet med andre ansatte ved Indre Østfold fengsel tar fengselsprest **Jens Fredrik Brenne** på seg en alarm når han går på jobb.

- Men jeg er aldri redd. Jeg har jo mange sikkerhetsvakter rundt meg. For det første passer englene på meg. Dessuten vil også de innsatte beskytte meg som prest.

60 centimeter kirke

I det nybygde fengselet på Mysen har allrommet en sentral plassering. Gjemt bak hvite skyvedører skjuler det seg en minikirke.

- Da fengselet skulle planlegges visste jeg at vi ikke kunne få en vanlig kirke. Derfor spurte jeg pent om vi kunne få én meter kirke, smiler Brenne.

Bak skyvedørene åpenbarer det seg et alter. Alterbildene er malt av kunstneren Nelly Bube fra Kasakhstan. En kontrollmåling

viser at han fikk oppfylt 60 prosent av ønsket sitt.

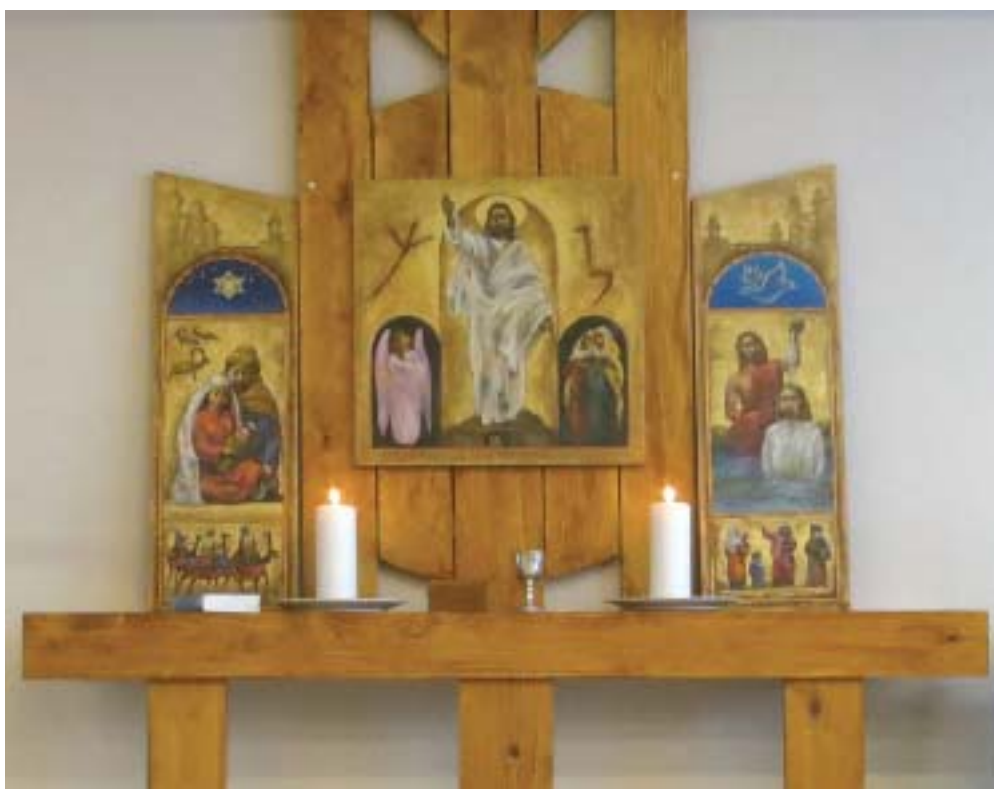
- Når vi fjerner denne veggen, får allrommet plutselig et alter. Med ett er det blitt til en kirke, sier Brenne stolt.

Ønsker å få en bibel

I fengselet kommer Jens Fredrik Brenne i kontakt med innsatte med ulike språk. Mange av dem ytrer ønske om å få en bibel. Derfor er han en fast gjest på Bibelselskapets hovedkontor i Oslo. Der får han hjelp til å skaffe bibler på ulike språk.

Under et av disse besøkene oppdaget Jens Fredrik Brenne maleriene til Nelly Bube. Da han fikk klarsignal til å kjøpe inn malerier til «fengelskirken», kom han til å tenke på disse bildene.

- Det var spesielt et bilde av den oppstandne Kristus som jeg tenkte på. Er det noe jeg

Bilder av sønnen som kom hjem, den barmhjertige samaritan og Josef forteller de innsatte i fengselet om tilgivelse, nåde og en god farsfigur.

ønsker å være, så er det en «oppstandelsesprest». Derfor har bildet av Kristus som har stått opp, den mest sentrale plassen, forklarer Brenne.

Brenne har også fått laget et maleri på bestilling: et bilde av den hellige familie.

- Det finnes mange bilder av Maria. Men i et mannsfengsel er det viktig at de innsatte får et forhold til Josef. I det siste verset i Det gamle testamentet står det at «han skal vende fedrenes hjerte til barna». Er det noen disse fangene trenger, er det gode rollefigurer som kan hjelpe dem til å vende sine hjerter til barna. Når de i begynnelsen av Det nye testamentet møter Josef, er det nettopp en slik rollefigur de møter. Derfor er det viktig at hele den hellige familie er på dette alteret.

Sønnen som kom hjem

Men altertavlen har flere bilder; blant annet av den barmhjertige samaritan og av historien om sønnen som kom hjem.

- Dette er fortellinger som de innsatte forstår, sier Brenne.

- Mange av dem har vært røverne som over-

falt og nesten drepte folk de har møtt, sier Brenne.

- Og historien om sønnen som får sin del av farsarven, men skusler den vekk, går rett i hjertet på de innsatte. Mange av dem har nemlig sviktet familien. Samtidig har de et sterkt ønske om å komme hjem og bli forsonet med sine nærmeste.

Bibelkunnskap

- Du forteller at mange av de innsatte spør etter bibler. Forstår de det de leser?

- Med sorg må jeg innrømme at mange av de etnisk norske fangene har lite av den elementære bibelkunnskapen. Men også de har utbytte av å lese. Generelt vil jeg si at mennesker som har fått en dom for en forbrytelse, har lettere for å forstå det bibelske budskapet, sier Brenne.

Han forteller om en innsatt som hadde hørt historien om sønnen som kom hjem og ble tatt imot av faren.

- Da sa denne innsatte stille: Ja, men tror du at det går an å komme hjem for fjerde gang?

BARNEBOK
MED BIBEL-
FORTELLINGER

Let og finn

MARIJKE TEN CATE

Let i de store tegningene og bli kjent med personer og fortellinger i Bibelen. Tegneren har gjemt sju figurer på hver tegning. Finner du dem? Fortelling og rimvers kan leses høyt for barna. Lær om David og åtte andre personer i Bibelen.

Kr 269,-

 Verbum

www.verbumforlag.no

Hva går 100 kroner til i Syria og Irak?

27 kroner: Bibler og bibeldeler til voksne: Bibelselskapet samarbeider med kirkene i Syria og Irak og sørger for bibler og bibeldeler, bl.a. 130 000 kalendere med daglige bibelvers.

13 kroner: Bibler til barn og ungdom: Bibelen kan gi håp og framtidstro til barn og unge. Prosjektet vil lære barn og unge den kristne tro å kjenne – bl.a. gjennom 25 000 barnebibler

28 kroner: Utdanning av 400 nye trosopplærere: Etter seks år med krig er det mange som ikke har fått undervisning i troen. Vi vil hjelpe kirkene å gi en ny generasjon opplæring.

11 kroner: Bibelmateriell til trosopplæring: Bibelselskapet skaffer bøker med bibelhistorier og annet materiell til trosopplæring for både barn og voksne.

11 kroner: Lønn og drift av Bibelselskapet i Syria og Irak: På grunn av krig og økonomisk nedgang trenger Bibelselskapet støtte til å lønne medarbeiderne som distribuerer biblene.

10 kroner: Bibelutdeling og arrangementer i kirkene i Irak: Besøk og arrangementer i kirkene hjelper Bibelselskapet å forstå hva kirkene trenger og hvordan en kan støtte dem.

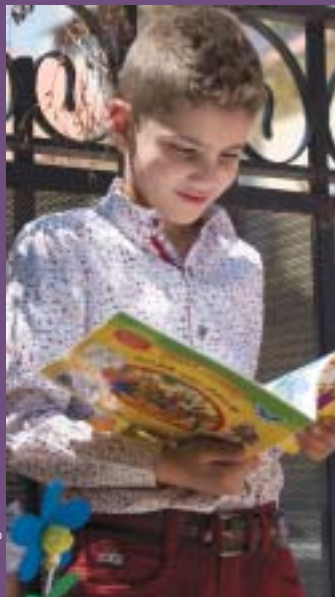

Foto: Dag K. Smeemo

Vil du støtte bibelarbeidet i Syria og Irak?

SMS: Send **BIBEL SYRIA** til **2468** og du gir kr 200,- (nok til fire bibler)

Vipps: Bruk nummer **94418**.

Skriv «Syria», ditt navn og adresse i meldingsfeltet.

Bank: Kontonummer **3000 16 16869**.

Skriv «Bibler til Syria og Irak» i meldingsfeltet.

Takk for gaven!

Les mer på www.bibeldagen.no
Tlf. 47 97 64 70 E-post: giver@bibel.no

 Bibelgaven